

-- CONCEPT --

Notulen van de openbare vergadering van de **gemeenteraad**, gehouden op 16 juni 2016 om 20.00 uur in het stadhuis aan de Visbrug 1 in Oudewater.

Aanwezig

De heer P. Verhoeve		voorzitter
De heer L.W. Vermeij		wethouder
De heer A.M. de Regt		wethouder
De heer J. Broere	(ChristenUnie/SGP)	lid
De heer K. de Bruijn	(CDA)	lid
Mevrouw M.C. Geerdes	(De Onafhankelijken)	lid
De heer R.A. van den Hoogen	(De Onafhankelijken)	lid
De heer W.K. Knol	(De Onafhankelijken)	lid
De heer G. Koffeman	(CDA)	lid
Mevrouw Y.G. Noordberg	(De Onafhankelijken)	lid
Mevrouw J.J. de Vor-van de Bunt	(CDA)	lid
Mevrouw A.P. van Wijk	(VVD/D66)	lid
De heer J.W. van Wijngaarden	(CDA)	lid
De heer A.T. Wildeman	(De Onafhankelijken)	lid
De heer A.J. van Winden	(VVD/D66)	lid

Afmelding van:

De heer I.P.F. Boreel de Mauregnault	(VVD/D66)	lid
--------------------------------------	-----------	-----

Mw. M. (Marja) van Steijn	Tekstbureau Talent	verslag
---------------------------	--------------------	---------

Raadsvoorstel 16R.00238 inz. evaluatie ambtelijke samenwerking Woerden – Oudewater

Het betreft de gezamenlijke evaluatie van colleges Woerden en Oudewater.

Bespreking onder voorzitterschap van vervangend voorzitter raadslid De Bruin.

Eerste termijn

De heer Broere (CU/SGP) blikt terug op de onderzoeken/evaluaties die aan dit onderwerp gewijd zijn. Allereerst het onderzoek dat de accountant heeft gedaan naar de opdrachtgever – opdrachtnemer - relatie met Woerden; in dat stuk wordt geen enkel positief feit vermeld. Vandaag zijn er door het CDA vragen gesteld over de relatie tussen het ziekteverzuim en de overgang van ambtenaren naar Woerden. Dat onderzoek loopt nog. Dan nog een evaluatie die de raad gaat doen, richting Woerden; een heel breed onderzoek, diepgaand ook. Daar is een bureau voor uitgekozen waar een oud-gemeentesecretaris van Woerden werkzaam is. Nu ligt voor het evaluatievoorstel van de colleges. De fractie van de CU/SGP vindt de vraagstelling te oppervlakkig en te vaag, en de fractie steunt het voorstel dus niet. Wat wel opvalt is de reacties die gekomen zijn. In de voorgaande stukken zei burgemeester Verhoeve dat “uit de evaluatie aanbevelingen kunnen komen”, terwijl de burgemeester van Woerden stelliger was, hij gaf aan dat “er punten zijn ter verbetering”. Dat moet dus uitgediept worden. Dat mist de heer Broere in dit stuk.

Mevrouw Van Wijk (VVD/D66) herinnert eveneens aan de geschiedenis. Eigenlijk was de gezamenlijke evaluatie, in najaar 2015, op verzoek van gemeente Woerden, bedoeld om de brede secretarie te evalueren. Toen werd er door de raad van Oudewater een motie over een evaluatie aangenomen. Die evaluatie wordt nu uitgezet. Als nu door Woerden én Oudewater op ongeveer dezelfde onderzoeksvragen ook een evaluatie uitgezet zou worden, zou dat de evaluatie van de raad van Oudewater ondermijnen. De fractie VVD/D66 is het met dit voorstel dus niet eens.

De heer Knol (De Onafhankelijken) stelt vast dat de raad heeft besloten om de evaluatie zelf ter hand te nemen. Deze evaluatie kan daarom achterwege blijven. Het brengt bovendien extra kosten met zich mee. Spreker hoopt dat de raad het college *verbiedt* dit te gaan doen. Hij zou van het college willen horen dat ze dan ook inderdaad niet gaan evalueren.

De heer Koffeman (CDA) staat er anders in. Het CDA wil dat onderzoek positief duiden, zoals de raad van Woerden dat doet en ook het bestuur van Woerden dat doet. Het is overduidelijk dat de afspraken allang zijn gemaakt. Het verzoek van het college zou dus vanavond met zekerheid in meerderheid worden afgewezen; de heer Knol spreekt van een *verbod* gericht aan het college; een prima gelegenheid voor sommige partijen om het college duidelijk te maken dat de opvatting van het college er eigenlijk niet meer toe doet. Instemming van de raad met dit voorstel is echter formeel niet nodig; het is een charmante poging van het college om tot synchronisatie met de besluitvorming in Woerden te komen. Het college heeft zijn eigen bevoegdheden en zal die ongetwijfeld gebruiken.

Onderzoeken kun je op allerlei manieren definiëren, bijv. “een gepast antwoord formuleren op de uitkomst van de raadsevaluatie”; of “een smalle evaluatie inzake het functioneren van team Oudewater”. Wat het CDA betreft wordt er binnenkort op twee manieren geëvalueerd: zowel door de raad als door de beide colleges. Dat is afgesproken. De raad heeft daar niets mee te maken, het bestuur heeft de bevoegdheid en het volste recht om dat soort afspraken te maken.

Het evalueren gebeurt dus op twee manieren. Dat heet in feite: besturen. Dat doet het college, en de raad controleert dat bestuur. Het is jammer dat er nu € 20.000 uitgegeven moet worden voor het raadsinitiatief; hoe het CDA daarover denkt is bekend.

Inmiddels valt er wel te leren van collega-politici en gemeenteraad van Woerden. “Het getuigt niet van vertrouwen in je partner als je alleen een onderzoek gaat uitvoeren, maar ach, zo loopt dat soms in Oudewater”; aldus Simon Brouwer, CU/SGP. “Oudewater focust teveel op het negatieve. Van een zo open mogelijk onderzoek lijkt pas sprake als beide partijen betrokken zijn”; Reinier Kunst, VVD. Om nog maar niet te spreken van de lokale partijen in Woerden en hun kritiek op de raad van Oudewater.

Het CDA kijkt met vertrouwen uit naar de manier waarop beide colleges van aanloopfouten zullen leren en wegen zullen vinden om de in gang gezette ambtelijke samenwerking verder te optimaliseren. Het CDA wenst hen daar veel succes mee.

Burgemeester Verhoeve benadrukt dat het hier gaat om het algemeen belang, om daar de dienstverlening voor te verbeteren. Dan is het nodig om de ambtelijke samenwerking te verbeteren. Er gaat veel goed, maar er is verbetering mogelijk. Er is doorontwikkeling nodig. In het kader van de afspraken rond team Oudewater is met het college afgesproken dat ambtelijke samenwerking in 2016 door een extern bureau geëvalueerd zou worden; dat is op donderdag 5 november 2015 aan de raad meegedeeld.

De heer Knol stelt bij interruptie dat dat onjuist is. Dat was een evaluatie naar het functioneren van het ingestelde team door beide colleges.

Burgemeester Verhoeve kijkt daar heel anders tegenaan. De aanleiding was Team Oudewater, maar de focus was het verbeteren van de samenwerking in bredere zin. Het gaat ook over zaken als governance, aansturing, de UVO etc., bovendien geïnspireerd door de motie van de raad van juli 2015. Pas in januari bleek dat dat niet de bedoeling was want het moest een evaluatie van Oudewater alléén worden. Het doorontwikkelen van een organisatie is echter aan het bestuur, dat is de bevoegdheid van het bestuur. Het is vreemd als een raadslid daarop een verbod wil instellen.

Het bestuur wil de evaluatie *nu* uitvoeren omdat de resultaten ervan nodig zijn in het najaar richting begroting. De colleges willen dat graag samen doen, willen graag samen kijken wat er beter kan: wordt het werk in Oudewater adequaat opgepakt, hoe gaat het bijvoorbeeld met de digitale dienstverlening. De colleges zijn samen eigenaar van de samenwerking en een gezamenlijk gedragen evaluatie (citaat uit brief commissie Woerden) is noodzakelijk om samen te kunnen verbeteren. Dat maakt de uitkomst ook effectief, want twee gemeenten hebben zich eraan gecommitteerd. En bovendien is het in het najaar afgesproken. Die afspraak nakomen maakt een bestuur geloofwaardig. Als het bestuur dat niet samen met het college van Woerden kan doen zal besproken worden hoe dan wel de evaluatie wordt vormgegeven.

IJsselstein en Montfoort hebben het al afgerond en hebben opgesteld waar ze het komende jaar aan moeten gaan werken. Dat wil het college van Oudewater ook doen, samen met dat van Woerden.

Tweede termijn

De heer Broere denkt dat Simon Brouwer wel anders in deze samenwerking zit. Deze samenwerking is ingezet om een meerwaarde aan Woerden te geven. Die miljoen die erin gestopt wordt, moet terug. En komt dat bedrag niet terug dan deinzen ze er niet voor terug om het terug te halen. De raad van Woerden wacht de uitkomst van de raad van Oudewater af voor hun eigen besluit. Het diepe dal waar Ferm Werk doorheen ging wil de raad van Oudewater voorkomen in deze situatie, en daarom is deze evaluatie zo belangrijk. De raad heeft een controlerende taak en voert die op deze wijze uit.

Mevrouw Van Wijk verwijst naar de brief die de burgemeester aanhaalde, de brief van de Commissie Algemeen van Woerden, waaruit blijkt dat ook de raad van Woerden een besluit neemt over de evaluatie. Dus niet het college, maar de raad. Het college is vrij om te doen wat het wil, maar hier ligt een raadsvoorstel, hetzelfde als in Woerden voorligt in de raad van eind juni.

De heer Knol komt terug op wat de burgemeester heeft gezegd over samenwerking. Voor alle duidelijkheid: daar is geen sprake van. Hier is sprake van een dienstverleningsovereenkomst, Woerden levert diensten aan Oudewater. Oudewater is klant en kan evalueren zonder de leverancier erbij. Het initiatiefvoorstel van destijds is ontstaan omdat het college het niet wilde, en daarom wilde de raad het echt zelf doen. Om dat te voorkomen heeft het college het voorstel van 2018 naar voren willen halen; in die discussie werd regelmatig gezegd dat een “bevestigingsonderzoek” ongewenst was, maar dat dreigt het toch te worden, want een medewerker van een van de drie bureaus die zijn uitgenodigd voor het onderzoek, opperde zelf dat het lastig was, aangezien hij ooit gemeentesecretaris van Woerden is geweest. Dat is nu net het bureau dat het college heeft voorgedragen, en spreker is erg benieuwd naar de verklaring van de burgemeester daarvoor. Dat pleit voor een onafhankelijk en neutraal onderzoek, dat nodig is om die DVO tot een succes te maken. De raad levert de beste garantie voor dat onafhankelijk onderzoek. De heer Molkenboer zei “Die Oudewaterse raad, die wil alleen maar van ons af en daarom doen ze dat onderzoek.” Fijne partner! Maar de raad van Oudewater wil echt een onderzoek om te zien wat er goed en fout gaat, en op grond daarvan stappen zetten. In de eerdere discussie heeft spreker ook al gezegd dat het raar is dat uitgerekend de partij, met destijds de meeste scepsis tegen de ambtelijke fusie, er nu het meeste werk ervan maakt. De heer Knol pleit ervoor om serieus met die overeenkomst om te gaan.

De DVO is van de raad, prima dat er weer geëvalueerd wordt maar dan in 2018 en niet eerder in brede zin. Denkt het college daar de ruimte voor te hebben dan is dat een probleem. De raad zal niet toestaan dat het college nóg een evaluatie zal uitvoeren.

De heer Koffeman hoorde mevrouw Van Wijk zeggen dat het college vrij is om te doen wat het wil, en zo is het ook. Het college moet besturen, is daartoe bevoegd en heeft daartoe instrumenten gekregen. Dat moet in het bestel gerespecteerd worden. Je kunt niet als raad het college verbieden om zijn functie uit te oefenen.

De heer Van den Hoogen wijst erop dat er een collegevoorstel voorligt aan de raad. Mocht de raad dat afwijzen, dan zou het college dat dus toch moeten gaan doen?

De heer Koffeman herinnert eraan dat het college zo coulant is geweest om een voorstel aan de raad voor te leggen dat eigenlijk niet nodig was. Maar dat wil nog niet zeggen dat het college daarmee zijn bevoegdheden ook prijsgeeft. Er wordt alleen commitment van de raad gevraagd; geeft de raad dat niet, dan is het aan het college om uit te zoeken hoe het dan wel vorm kan geven aan zijn bevoegdheden. De raad kan het bestuur niet verbieden om te besturen.

De heer Van den Hoogen wijst erop dat het college een voorstel heeft gedaan aan de raad. Dat gebeurt vaak. Als de raad het daar niet mee eens is, wat de strekking is van de meerderheid van de raad, zou het college het dus toch moeten kunnen doen? Dat betekent dat er dan wel een probleem is.

De heer Koffeman antwoordt dat er een verschil is: in andere raadsbesluiten is de functie van het college niet in het geding, en hier wel. Het college bestuurt en moet op zijn eigen manier een weg zien te vinden.

De heer Knol merkt op dat de raad het college mogelijk niets kan verbieden, maar dat de raad wel consequenties kan verbinden aan het toch oppakken van de evaluatie door het college. De raad heeft het laatste woord. Die bevoegdheid heeft het college altijd; maar wat is er gebeurd: het college heeft bewust dit voorstel naar de raad gebracht; dan zou het erg vreemd zijn om dan vervolgens te zeggen: “wij zijn lekker bevoegd en wij doen het toch”. Dat is bestuurlijk gezien een doodzonde.

De heer Koffeman is het daar niet mee eens. De kritiek kan luiden dat het college zo'n voorstel niet had moeten indienen; dit soort voorstellen heeft een heel andere werking dan een voorstel dat normaliter in de raad tot besluitvorming leidt. Maar er kan nooit besluitvorming in de raad plaatsvinden die het college verbiedt te doen datgene waartoe het geroepen is.

En tot slot, over het naar voren halen van de evaluatie: dat was niet een truc om een eigen weg te vinden, maar dat was het gevolg van het ontstaan van Team Oudewater, een team dat overigens in de coalitieafspraken ook was voorzien. En omdat de totstandkoming van Team Oudewater afweek van de afspraken in de DVO is besloten daar procedures omheen te maken, en daarom is voorgesteld die evaluatie naar voren te halen. De aanleiding is dus anders dan de heer Knol suggereert, de aanleiding is verankerd in de de coalitieafspraken.

De heer Knol zegt dat die koppeling werd gemaakt omdat dat Team een afwijking was van het DVO. Toen heeft de burgemeester gezegd: “laten we die twee initiatieven samenvoegen, en het verbreden”. Maar er waren zoveel geschilpunten over wat er dan onderzocht moest worden dat dat toen onmogelijk werd gemaakt. Het was dus absoluut niet van meet af aan de bedoeling om die breedte erin te brengen.

De voorzitter vraagt het college te reageren op deze tweede termijn.

Burgemeester Verhoeve vertelt waarom dit een raadsvoorstel is geworden: het is in maart als een raadsinformatiebrief verspreid, aangezien het een collegebevoegdheid is. Vervolgens werd het in Woerden omgebouwd tot een raadsvoorstel zodat de raad ook inhoudelijk opmerkingen kon maken. Het college van Oudewater vond het toen wel zo netjes om ook de raad van Oudewater die gelegenheid te geven.

Over het onderzoeksbureau waar de heer Knol van sprak: er is sprake van twee verschillende evaluaties. Als er zoiets vreemds gebeurt in de wervingsprocedure van de raadgevaluatie, dan zegt dat nog niets over de evaluatie van het college. Dit betreffende bureau is alleen voorgedragen omdat dat bureau het college van Oudewater al jarenlang coacht op een heidag. Dat heeft niets te maken met het willen frustreren van het onderzoek van de raad.

De heer Knol vraagt of de betreffende mijnheer, die dit ongevraagd kwam melden, inderdaad is benaderd als onderzoeker door het college.

Burgemeester Verhoeve antwoordt ontkennend. Het zegt het college niets. (De wethouders beamen dat.) Wil de heer Knol er meer over weten dan zal hij zich tot de mijnheer in kwestie moeten wenden.

Er worden het college inzake haar eigen onderzoek verwijten gemaakt, over het in een bepaalde richting sturen, maar het zijn open vragen, er zit geen enkele sturing in. De raad wil het onderzoek doen om de samenwerking te verbeteren; dat is natuurlijk waar. Maar hoe komt dit over op de ander met wie je samenwerkt als de raad dan tegen de colleges nee zegt, en ook tegen de raad van Woerden die unaniem vragen om mee te doen met een gezamenlijke evaluatie?

De heer Van den Hoogen wil graag van het college horen wat het college gaat doen als de raad op dit moment het onderzoek afwijst (de uitslag van de raad van Woerden afwacht). Wat gaat het college dan met deze uitslag doen?

Burgemeester Verhoeve herhaalt zijn woorden uit de eerste termijn. Als u deze evaluatie niet wil, moeten we als college kijken in overleg met het college van Woerden op welke manier we wél inhoud gaan geven aan onze afspraak de samenwerking verder te verbeteren met een bijgestelde tussenevaluatie.

STEMMING over het voorstel: Onafhankelijken, CU/SGP en VVD/D66 zijn tegen; CDA is voor. Het voorstel is verworpen met 8 stemmen tegen en 4 stemmen voor.

Burgemeester Verhoeve neemt het voorzitterschap weer van de heer De Bruijn over.

.....